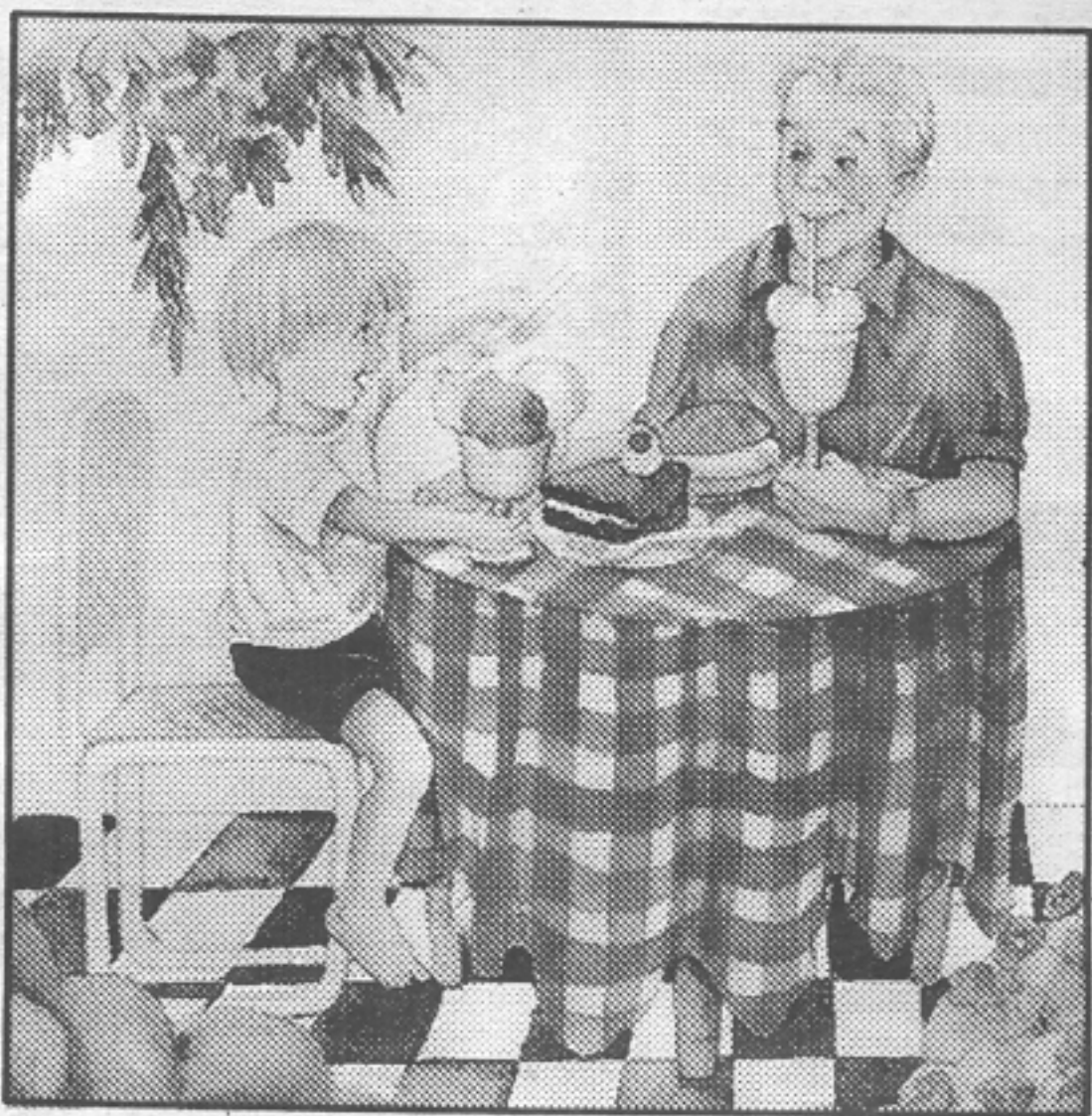

בלי לייפות

שולה מודן, סבא של ליאור מת, איורים: אלישבע געש, מודן.

גם הילדים שלי זכו לסבתא נהדרת כזאת, שכאב הפרידה ממנה היה נורא וכאב הגעגועים אליה מלווה אותנו עד היום. אולי משום כך התרגשתי כמעט עד דמעות כשקראתי את ספרה של שולה מודן, ואולי משום שזה ספר מצויין.

„סבא של ליאור מת“ הוא ספר אמיתי, וספרות, מה לעשות, שואבת לפעמים את כוחה מהיכולת לומר את הדברים האמיתיים בצורה אמינה. פעם חשבו שצריך להזהיר ילדים מפני החטא, ולכן צריכה הספרות לילדים לאיים עליהם במוות שיוביל לחיי גיהנום; אחר כך סברו שיש לגונן על הילד מכל מוראות העולם הזה, והמוות היה בגדר טאבו. היום המוות כבר אינו נושא אסור, אבל הצרה היא, שרק לעיתים רחוקות מצליחים סופרים, ובמיוחד סופרים לילדים, במשימה הזאת. בדרך כלל הם גולשים לסנטימנטאליות מביכה, מייפים את המציאות, או פשוט כתובים בחוסר כישרון. ב„סבא של ליאור מת“ אין אף לא אחד מכל אלה. אין הוא מנסה להחליק על הכאב או ליפות אותו. הוא מספר סיפור אהבה נהדר בין סבא לבנו: סבא שהוא גם איש עסקים חשוב ומחוייט, לוקח חלק בישיבות חשובות, אבל הוא גם יוסי, סבא שליאור אוהב להשתולל איתו,

איור מתוך הספר

לא אחת למגינת לבה של אמא.

הספר אינו מכסה גם על הכואב מכל: הידיעה שהסב נפטר, הניסיון להכחישה, והרצון לדבוק בזיכרון ולא להניח לו להיעלם. הסצנה המרגשת אולי ביותר בספר היא זו שבה נכנס ליאור לארון הבגדים של סבא, מתכרבל בסוודר העבה שלו, ומנסה לחיות מחדש את זכרונו המוחשי.

הספר אינו מעורר אשליות ואינו יוצר תקוות שווא. ליאור והקוראים יודעים היטב, שהסבא האהוב לעולם לא יחזור, אבל הספר מצליח לתת את תקוות הזיכרון הטוב, ואולי בכך כוחו.

■ זהר שביט